

ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА - АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

*Опара Н.М., кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри безпека життєдіяльності*

Вчасно та правильно надана перша домедична допомога в умовах виробництва значною мірою дає змогу зберегти життя і здоров'я в разі нещасних випадків та гострих професійних захворювань.

Під час раптового погіршення здоров'я, нещасних випадків, травм, гострого отруєння, гострої фази професійного захворювання може бути надано медичну або домедичну допомогу. Домедичну в більшості країн світу прийнято називати першою допомогою. Термін «перша допомога» домедичної або першої допомоги затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», більшість з яких може статися саме в умовах виробництва.

У Законі «Про екстрену медичну допомогу» дається визначення окремих термінів. Так, невідкладний стан людини це «раптове погіршення фізичного або психічного здоров'я яке становить пряму та невідворотну загрозу життю та здоров'ю людини або оточуючих її людей і виникає внаслідок хвороби, травми, отруєння або інших чи зовнішніх причин».

Екстрена медична допомога - це «медична допомога, яка полягає у здійсненні працівниками системи екстреної медичної допомоги відповідно до цього Закону невідкладних організаційних, діагностичних та лікувальних заходів, спрямованих на врятування і збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я».

Домедична допомога - це «невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи».

Медичну допомогу мають право надавати тільки професійно підготовлені медичні працівники, що перебувають у трудових відносинах з установами охорони здоров'я, в яких є відповідна ліцензія

Неоднозначність термінології створює складнощі як для тих, хто проводить навчання, так і для тих, кого необхідно навчати. На сьогодні вимоги та порядок надання домедичної допомоги з 28 позицій викладено в наказі Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».

здійснювалося безсистемно та за різними програмами. При цьому найчастіше давалися рекомендації мати в аптечці медикаменти й використовувати їх у певних ситуаціях. Сьогодні в більшості країн світу неспеціалістам не дозволяється (або не рекомендується) використовувати медикаменти під час надання першої допомоги потерпілим. Але ж допомога має бути своєчасною й послідовною! Своєчасність полягає в дотриманні оптимальних строків надання певних видів домедичної та медичної допомоги й лікування потерпілих. Ну а послідовність - у поступовому розширенні обсягу медичної допомоги потерпілим після надання домедичної допомоги.

Першу долікарську допомогу може надавати фельдшер або медсестра здоров'я пункту

Необхідно пам'ятати, що за ненадання першої допомоги особи, які відповідно до зазначених законодавчих актів зобов'язані її надавати, можуть нести адміністративну і навіть кримінальну відповідальність. Слід зауважити, що введення в дію наказу Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» дуже актуальне і має бути враховане при подальшому внесенні змін у програму навчання з питань охорони праці. Разом з тим доцільно розширити перелік станів, за яких надається домедична допомога. Зокрема, необхідно включити в перелік порядків надання домедичної допомоги випадки гострих професійних захворювань і отруєнь (електроофтальмія, гострі отруєння клоаковими газами тощо). Список використаних джерел:

1. Журнал «Охорона праці» №11, 2014 р.

ПРОФІЛАКТИКА АЛЕРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ПОБУТІ ТА НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

*Опара Н.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Дударь Н.І., викладач кафедри безпека життєдіяльності*

Термін «алергія» був уведений австрійським педіатром К. Пірке в 1906 р. Алергія — це гіперчутливість організму людини до впливу певних факторів (алергенів). У розвитку алергії беруть участь імуноглобуліни та імунні комплекси, клітини крові, біологічно активні речовини тощо. Починається алергія з викиду гістамінів у кров.

Алергія вважається генетичним захворюванням. За статистикою, якщо на алергію хворіє один з батьків, то ймовірність, що дитина успадкує це захворювання, становить 50%. а якщо батько й мати — шанси захворіти зростають до 70—75%.

Проблема ускладнюється тим, що АЗ не виникають миттєво. Вони є віддаленими наслідками впливу тих чи інших алергенів. Найсумніше, що алергеном може бути все що завгодно, причому для кожної людини індивідуально. Бактерії, віруси, грибки, глисти та продукти їх життєдіяльності. Кили-

ми і шерсть домашніх тварин. Пилок рослин. Безліч продуктів, овочі та фрукти, неякісні харчі, продукти з ГМО, харчові добавки, консерванти. Лікарські засоби (зокрема ті, що містять латекс) і ліки, особливо антибіотики, зубні протези. Побутова хімія та сучасні косметичні засоби (зокрема антиперспіранти). Біжутерія. Пил кімнатний і бібліотечний, забруднене повітря вдома, на вулиці чи на роботі, будівельний пил. Метали й солі металів (хрому, нікелю, платини), каніфолі тощо. Сонце, вода. Алкоголь. Молоко, риба, м'ясо. Побутова техніка, комп'ютери, мобільні телефони. Неприємності та стресові ситуації, тополіний пух. Часто алергія виникає внаслідок інфекційних захворювань, шкідливих звичок, тривалого контакту з алергеном. Джерелом алергізації також може бути мікрофлора, що формується при хронічному запаленні придаткових пазух носа, середнього вуха, мигдалин.

Випадки непереносимості спостерігаються навіть серед сімейних пар: при тісному контакті в одного з подружжя розвивається класичний симптомокомплекс імунної гіперчутливості.

Але буває і так, що визначити конкретний алерген складно або неможливо. Тоді лікар використовує симптоматичне лікування антигістамінними препаратами, блокуючи ефекти гістаміну — головної ланки алергії. Це такі ліки, як лоратадин, діазолін, димедрол (через виражений побічний дурманний ефект відпускається за рецептом) тощо. Якщо вам потрібно сідати за кермо або ваша робота потребує концентрації уваги, обов'язково порадьтеся з лікарем з приводу призначеного препарату та уважно читайте анотацію до ліків у аптеці. При кваліфікованому лікуванні прояви алергії можна звести до мінімуму. При будь-якій алергії не намагайтеся самостійно ставити діагноз або лікуватися. При гострих станах не соромтеся викликати «швидку».

Людям, що професійно користуються голосом (співачи, екскурсоводи, викладачі тощо), слід пам'ятати, що антигістамінні та сечогінні ліки спричиняють сухість слизової оболонки гортані, зменшують виділення слизу її залозами і можуть призвести до сухого кашлю та зміни голосу. Тому не забувайте консультиватися з фахівцями з приводу тривалості приймання ліків.

На жаль, відсутність спеціалізованої медичної допомоги (особливо в сільських та віддалених місцевостях) обумовлює високу захворюваність і смертність від АЗ. Іще не так давно алергію вважали набором місцевих симптомів подразнення, а вже сьогодні до неї ставляться як до серйозного системного захворювання, яке часом призводить до більш небезпечних хвороб.

Також слід пам'ятати, що близько 4 млн хімічних речовин отримують з природних продуктів чи синтезують штучно, причому майже 60 тис. із них використовуються щоденно. Близько 1500 діючих речовин входять до складу пестицидів, 4000 — до складу лікарських препаратів, 2000 використовуються як експецієнти. Понад 5000 речовин є харчовими домішками.

Практично всі вони можуть виступати потенційними алергенами, обумовлюючи побутові та професійні АЗ, які часто взаємопов'язані між собою та викликають стурбованість через високу поширеність і соціально-економічні наслідки

Одне з найпоширеніших професійних захворювань — алергічний контактний дерматит, який виникає при роботі з хімічними речовинами, різними матеріалами, металами.

Люди з АЗ не повинні використовувати лікарські й косметичні засоби, що містять компоненти рослин або речовин, на які в них алергія.

Якщо стався напад алергії, слід прийняти призначений лікарем антигістамінний препарат, який треба завжди мати при собі. Якщо АЗ спричиняє пограничні стани, можна приколоти булавкою до одягу квадрат білої тканини, на якій зазначити, на що у вас алергія, назви ліків, які ви вживаєте або які купірують напад, ваші П. 1. Б., вік та телефони близьких людей. Таку ж інформацію слід носити в сумці або барсетці.

Не слід забувати, що професійна алергія тривалий час може залишатися непоміченою для лікарів, пацієнтів і фахівців з охорони праці. Вона завдає суттєвої шкоди здоров'ю, спричиняє низку серйозних негативних наслідків, підвищуючи витрати на охорону здоров'я, знижуючи працездатність і погіршуючи якість життя.

З фінансової точки зору професійна алергія зачіпає інтереси самих працівників, несприятливо впливаючи на їх працездатність, а також страхових компаній, служб охорони здоров'я і роботодавців, зумовлюючи економічні витрати

Зараз майже в кожному виробничому та домашньому приміщенні є багато мобільних телефонів, комп'ютерів та іншого електронного обладнання. Це обладнання створює власне поле. Складний широкосмуговий сигнал такого обладнання може спровокувати в алергіка напад АЗ. У країнах Заходу радіосигналами пронизано буквально все, бездротовий Інтернет доступний всюди. Тому, наприклад, у США алергіки проводять акції протесту проти бездротового Інтернету. У Швеції громадян з підвищеною чутливістю до електромагнітних полів навіть направляють у санаторії коштом держави.

Список використаних джерел:

1. Журнал «Охорона праці» № 3, 2015 р.

ЗНАЧЕННЯ АДАПТАЦІЇ В ТРУДОВОМУ ПРОЦЕСІ

Свінтицька К.В., викладач

Праця людини безпосередньо пов'язана із виробничим середовищем. Працівник може нормально здійснювати трудову діяльність лише тоді, коли умови зовнішнього середовища відповідають оптимальним. Якщо вони змінюються, стають несприятливими, то на протидію їм організм людини включає спеціальний механізм, який зберігає постійність внутрішнього середовища, або змінює його в межах допустимого. Такий механізм називається адаптацією. Адаптація є важливим засобом попередження травмування, виникнення нещасних випадків у трудовому процесі і відіграє значну роль в охороні праці [1].